

ЛОПУШАНСЬКОМУ ОЛЕГУ ВАСИЛЬОВИЧУ — 70 РОКІВ

13 березня 2019 року виповнилося 70 років відомому математику Лопушанському Олегу Васильовичу.

Олег Лопушанський — доктор фізико-математичних наук, професор, декан математично-природничого факультету Жешувського університету.

Народився Олег Васильович 13 березня 1949 року у селі Стрільки Старосамбірського району Львівської області. У 1971 році закінчив механіко-математичний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка. У 1971–1973 роках служив в армії у Монголії. У 1973–1985 роках працював в обчислювальному центрі Інституту прикладних проблем механіки і математики АН України. З 1985 року перейшов працювати у відділ функціонального аналізу цього ж інституту, спочатку на посаду старшого наукового співробітника, а з 1990 року на посаду завідувача відділу. Під керівництвом І.Г. Журбенка, безпосереднього учня А.М. Колмогорова, у 1986 році в Білоруському університеті захистив кандидатську дисертацію на тему “Векторні борнології в спектральній теорії локально опуклих алгебр”, а докторську дисертацію — у 1994 році у Львівському університеті на тему “Півобмежені та обмежені оператори в спектральній теорії локально опуклих алгебр”. У 1996 році отримав вчене звання професора.

Упродовж 2008–2012 років працював у Прикарпатському національному університеті на посаді професора кафедри математичного і функціонального аналізу. За цей період розробив і читав курси “Теорія рівнянь Блека-Шоулса” та “Фінансова математика”. У 2013 році, завдяки зокрема і його розробкам, було ліцензовано, пізніше успішно акредитовано магістерську програму з фінансової математики.

Упродовж роботи в Прикарпатському університеті Олег Васильович був виконавцем кількох науково-дослідних тем. За його безпосередньої участі в Прикарпатському університеті була відкрита і досі функціонує спеціалізована Вчена рада по захисту дисертацій із спеціальності “математичний аналіз”. З 2009 року і до сьогодні Олег Лопушанський є заступником головного редактора фахового наукового журналу “Карпатські математичні публікації”, котрий індексується багатьма наукометричними базами даних, серед яких Emerging Sources Citation Index (Web of Science) та Scopus. Під керівництвом професора О.В. Лопушанського було захищено 9 кандидатських дисертацій, з них шість — в Україні та три — у Польщі, для двох докторських дисертацій він був науковим консультантом. Четверо його учнів (2 кандидати наук та 2 доктори наук) зараз працюють у Прикарпатському національному університеті.

Завдяки сприянню О.В. Лопушанського студенти Прикарпатського університету спеціальностей “математика”, “статистика”, “фізика”, “прикладна фізика”, “філософія”, “археологія”, “фізичне виховання” мають змогу безкоштовно навчатися у Жешувському університеті за програмою подвійних магістерських дипломів. У 2016 році одностайним рішенням Вченої ради Лопушанському Олегу Васильовичу присвоєно звання Почесний професор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наукові інтереси проф. О.В. Лопушанського лежать у сферах нелінійного функціонального аналізу, теорії операторів, теорії узагальнених функцій. Олег Лопушанський досягнув значного прогресу у розвитку теорії просторів Гарді для функцій від нескінченної кількості змінних, використовуючи інваріантні ймовірнісні міри, що задовольняють умови консистенції Колмогорова на нескінченновимірних унітарних групах, та дослідив їх зв'язки з симетричними просторами Фока. Це дозволяє використовувати методи нескінченновимірної голоморфності для функціонального представлення нескінченновимірних груп Гейзенберга. Професор О.В. Лопушанський запропонував новий підхід до побудови та дослідження операторного числення в класі симетричних основних та узагальнених функцій, використовуючи техніку тензорних добутків. Разом зі своїми учнями він розвинув поліноміальний аналог теорії двоїстості Гротендіка та відповідний аналіз Фур'є-Лапласа для розподілів Шварца та ультрарозподілів Рум'є. Застосування цього аналізу було знайдено у побудові операторного числення для нескінченної кількості необмежених операторів у згорткових алгебрах поліноміальних (ультра)розподілів. Також він має вагомні результати в теорії спектральної апроксимації необмежених операторів в банахових просторах, де, використовуючи теорію інтерполяції, він описав простори типу Бесова і довів нерівності Бернштейна-Джексона для довільних абстрактних операторів.

На честь 70-річчя професора О.В. Лопушанського у Прикарпатському національному університеті з 16 до 20 жовтня 2019 року пройде міжнародна математична конференція “Infinte dimensional analysis and topology”. Запрошеними лекторами погодились бути наступні відомі математики: Тарас Банах (Львів, Україна), Андреас Дефант (Ольденбург, Німеччина), Сергій Фаворов (Харків, Україна), Пабло Галіндо (Валенсія, Іспанія), Володимир Кадець (Харків, Україна), Сергій Максименко (Київ, Україна), Мечислав Мاستило (Познань, Польща), Михайло Попов (Івано-Франківськ, Україна), Владзімеж Звонек (Краків, Польща). На вебсторінці <https://conference.pu.if.ua/idat> можна детальніше довідатись про конференцію та зареєструватись для участі.

У даний час Олег Васильович знаходиться у розквіті творчих сил і продовжує активно займатися науково-дослідною роботою. Від щирої душі вітаємо ювіляра та бажаємо йому міцного здоров'я, довгих років життя та творчого натхнення!

Редакційна колегія
Івано-Франківське математичне товариство